

Súd: Okresný súd Poprad
Spisová značka: 11Csp/89/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8718204145
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 10. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Kubusová
ECLI: ECLI:SK:OSPP:2020:8718204145.10

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Poprad v konaní pred sudkyňou JUDr. Máriou Kubusovou v právnej veci žalobcu: Blackside, a. s., IČO: 48 191 515, so sídlom 821 09 Bratislava, Plynárska 7/A, právne zastúpený: AK Herceg, s. r. o., IČO: 35 890 240, so sídlom 821 05 Bratislava, Košická 56 proti žalovanému: Y. H., T.. XX.XX.XXXX, H. XXX XX C., Z. XXXX/XX, právne zastúpená: Advokátska kancelária Mgr. Ondrej Barna, IČO: 52 824 837, so sídlom 091 01 Stropkov, Zámocká 529/34 o zaplatenie 104 000,00 eur s prísl., takto

rozhodol:

I. Súd žalobu **z a m i e t a**.

II. Žalovaná **m á p r á v o** na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100 %, o výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom samostatným uznesením.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca podal dňa 10.8.2018 žalobu o zaplatenie istiny 104 000 eur s príslušenstvom. Svoj návrh odôvodnil tým, že dňa 20.10.2011 bola medzi právnym predchodcom žalobcu Slovenskou sporiteľňou, a. s., Tomášikova 48, Bratislava, IČO: 00 151 653 a žalovanou v zmysle § 497 a nasl. Obchodného zákonníka uzatvorená zmluva o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej poskytol právny predchodca žalobcu žalovanej splátkový úver vo výške 104 000 eur. V zmysle časti I. základné podmienky bod 1 úverovej zmluvy bol úver poskytnutý za trojročnú fixnú úrokovú sadzbu 5,09 % p. a. Žalovaná sa zaviazala splácať poskytnutý úver mesačnými splátkami od 1. čerpania do 31.12.2011 vo výške 459,33 eur k poslednému dňu kalendárneho mesiaca a od 10.1.2012 vo výške 457,61 eur k 10. dňu kalendárneho mesiaca. Banka so žalovanou sa dohodli na poplatku za správu úveru vo výške 3,49 eur mesačne. Žalovaná sa zaviazala za podmienok dohodnutých v úverovej zmluve poskytnutý úver splatiť, platiť úroky a plniť ďalšie podmienky dohodnuté v úverovej zmluve. Žalovaná pohľadávku banky spolu s príslušenstvom vyplývajúcu z predmetnej úverovej zmluvy riadne a včas neuhrádzala. Právny predchodca žalobcu niekoľkokrát vyzval žalovanú na uhradenie dlžnej sumy, pričom listom zo dňa 5.4.2016 zaslal poslednú výzvu na zaplatenie omeškaných splátok. Nakoľko žalovaná naďalej riadne nespĺcala pohľadávku Slovenskej sporiteľne, čím porušila podmienku v zmysle bodu 8.1 písm. a) produktových obchodných podmienok pre hypotekárne a splátkové úvery Slovenskej sporiteľne, a. s. s účinnosťou od 1.1.2015, t. j. omeškanie so splatnosťou úveru po dobu viac ako tri mesiace, bolo jej listom zo dňa 11.5.2016 oznámené vyhlásenie o mimoriadnej splatnosti v zmysle bodu 8.1 písm. a) produktových podmienok pre hypotekárne a splátkové úvery Slovenskej sporiteľne, a. s. s účinnosťou od 1.1.2015 ku dňu 11.5.2016. V liste oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti bola žalovaná vyzvaná na zaplatenie dlžnej sumy vo výške 112 676,76 eur.

2. Zmluvou č. XXXX/XXXX/CE o postúpení pohľadávok zo dňa 8.12.2017 Slovenská sporiteľňa, a. s. postúpila pohľadávku z úverovej zmluvy voči žalovanej spoločnosti Silverside, a. s. ako novému veriteľovi. Postúpenie pohľadávky bolo žalovanej oznámené listom zo dňa 13.12.2017.

3. Okresný súd Poprad vydal dňa 26.9.2018 platobný rozkaz č.k. 11Csp/89/2018-70. Proti tomuto platobnému rozkazu podala odpor žalovaná, v ktorom uviedla, že na Okresnom súde Poprad sa vedie konanie pod sp. zn. 7C/59/2017, kde predmetom konania je žaloba o zdržanie sa výkonu záložného práva dobrovoľnou dražbou a návrh na nariadenie neodkladného opatrenia. Dňa 11.12.2017 Okresný súd Poprad rozhodol uznesením č.k. 7C/59/2017, že žalovaný t. j. Slovenská sporiteľňa, a. s. je povinná zdržať sa výkonu záložného práva. Zároveň uviedla, že k výkonu záložného práva sa pristúpilo a to tým, že tá istá pohľadávka sa vymáha podanou žalobou. Poukázala na skutočnosť, že žalobca Silverside, a. s. vymáha pohľadávku na základe neexistujúcej zmluvy nakoľko pôvodný veriteľ postúpil pohľadávku z úverovej zmluvy, od ktorej odstúpil a tým zanikli všetky práva a povinnosti vyplývajúce z nej a žalobca si nemôže nárokovať úroky, úroky z omeškania, poplatky a iné pohľadávky z úverovej zmluvy, ktorá zanikla.
4. Okresný súd Poprad rozhodol rozsudkom dňa 2.4.2019. Proti tomuto rozsudku bolo podané odvolanie zo strany žalovanej. Krajský súd v Prešove uznesením č.k. 7Co/98/2019-151 zo dňa 30.1.2020 zrušil rozsudok Okresného súdu Poprad a vrátil vec na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.
5. Dňa 11.2.2020 podal žalobca návrh na zmenu žalobcu, a to z dôvodu, že na miesto žalobcu vstúpila spoločnosť Blackside, a. s., na ktorú boli prevedené práva na základe zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 1.4.2019. Okresný súd Poprad vydal dňa 11.3.2020 uznesenie, ktorým vyhovel návrhu žalobcu na zmenu subjektu na strane žalobcu, kde ako žalobca vystupuje Blackside, a. s., IČO: 48 191 515. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 22.6.2020.
6. Právny zástupca žalobcu uviedol, že trvá na podanej žalobe a že z vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 5.4.2016 označené ako výzva je zrejme, že k tomuto dňu bola žalovaná s omeškaním s plnením splátok v celkovej sume 7 480,69 eur. Z ustanovenia zmluvy o splátkovom úvere vyplýva, že výška mesačnej splátky predstavovala sumu 457,61 eur a teda je zrejme, že už k tomuto dňu bola žalovaná v omeškaní so splatením viac ako troch mesačných splátok. Dňa 11.5.2016 pristúpil žalobca k určaniu predčasnej splatnosti. Právny zástupca žalobcu uviedol, že v danom prípade poukazuje na to, že nielen od výzvy právneho predchodcu žalobcu, ale i určenia predčasnej splatnosti do reálneho postúpenia pohľadávky uplynula lehota skoro dvoch rokov. Právny predchodca žalobcu podaním zo dňa 6.9.2017 vyzval opätovne žalovanú na zaplatenie celého úveru.
7. Právny zástupca žalovanej uviedol, že zmluva neobsahuje žiadnu zmienku o takomto dojednaní, a to o dojednaní vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru. Keďže pôvodný veriteľ do svojej formulárovej zmluvy nezakomponoval ustanovenie o možnosti zosplatenia celého úveru, tento návrh je v celom rozsahu nedôvodný.
8. Súd na základe listinných dôkazov zistil nasledovný skutkový stav: Na základe zmluvy o splátkovom úvere, ktorú uzatvoril právny predchodca žalobcu a žalovaná dňa 20.11.2011, poskytol právny predchodca žalobcu žalovanej úver vo výške 104 000 eur. Dňa 5.4.2016 právny predchodca žalobcu vyzval žalovanú na úhradu dlžnej sumy vo výške 7 480,69 eur z dôvodu, že je v omeškaní so splácaním pohľadávky banky. Dlžnú sumu vyzval uhradiť do 15 dní odo dňa doručenia. Výzvu žalovaná neprevzala, uvedenú výzvu prevzala matka žalovanej dňa 8.4.2016. Dňa 11.5.2016 zaslal právny predchodca žalobcu oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti, kde žalovanej oznámil, že banka vyhlásila mimoriadnu splatnosť ku dňu 11.5.2016 a pohľadávka zo zmluvy je vo výške 112 676,76 eur, a to z dôvodu porušenia bodu 8.1 Produktových obchodných podmienok. Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti žalovaná neprevzala, zásielku žalovanej prevzal otec. Súd sa v uvedenej právnej veci zaoberal otázkou platnosti postúpenia pohľadávky.
9. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.
10. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlíšné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.
11. Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.
12. Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.
13. Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

14. Podľa § 524 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

15. Podľa § 525 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, postúpiť nemožno pohľadávku, ktorá zaniká najneskôr smrťou veriteľa alebo ktorej obsah by sa zmenou veriteľa zmenil. Postúpiť nemožno ani pohľadávku, pokiaľ nemôže byť postihnutá výkonom rozhodnutia. Nemožno postúpiť pohľadávku, ak by postúpenie odporovalo zákonu alebo dohode s dlžníkom.

16. Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

17. Podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. Zákon o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta; týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu^{87ac}) ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu.^{87ad}) Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom

18. Súd mal v konaní preukázané, že žalovaná porušila svoje zmluvné povinnosti splácať vyššie uvedený úver riadne a včas. Pohľadávka z úverovej zmluvy bola postúpená v zmysle § 524 a nasl. Občianskeho zákonníka, pričom k postúpeniu pohľadávky došlo medzi bankou - právny predchodca žalobcu a nebankovým subjektom (žalobca).

19. V zmysle ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách môže byť spôsobilým predmetom postúpenia len splatná pohľadávka alebo jej časť za predpokladu predchádzajúcej písomnej výzvy po tom, čo bol klient banky nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní. Ide o zákonné predpoklady pre platné postúpenie pohľadávky banky a musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky. Vzhľadom na to, že v konaní žalobca nepreukázal splnenie zákonných podmienok pre platné postúpenie pohľadávky banky v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách, súd považuje postúpenie pohľadávky uplatnenej žalobcom za neplatné v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka a súd má za to, že žalobca nie je aktívne legitimovaný na podanie takejto žaloby.

20. Súd poukazuje na to, že ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách neupravuje len administratívne povinnosti banky pri ochrane bankového tajomstva, ale stanovuje aj podmienky platnosti zmluvy o postúpení pohľadávky bankou, pričom ide o právnu úpravu *lex specialis* vo vzťahu k všeobecným ustanoveniam Občianskeho zákonníka o postúpení pohľadávky § 524 a nasl. Občianskeho zákonníka. Tomu nasvedčuje jednak znenie citovaného ustanovenia ako aj jeho zaradenie do časti zákona o bankách, ktorej nadpis znie: „Ochrana klientov a bankové tajomstvo“. Účelom tohto ustanovenia nie je len ochrana bankového tajomstva, ale aj ochrana klientov banky. Citované ustanovenie stanovuje podmienky, za ktorých môže banka aj bez súhlasu klienta postúpiť svoju pohľadávku na inú osobu, čo výkladom a *contrario* znamená, že ak podmienky uvedené v tomto ustanovení splnené nie sú, banka postúpiť pohľadávku bez súhlasu klienta nemôže. Postúpenie pohľadávky bankou bez splnenia podmienok uvedených v ustanovení § 92 ods. 8 zákona o bankách je potrebné považovať za konanie v rozpore so zákonom a takýto úkon je absolútne neplatný podľa § 39 Občianskeho zákonníka, pričom na absolútnu neplatnosť právneho úkonu súd prihliada *ex offo*.

21. Súd má za to, že postup právneho predchodcu žalobcu - banky pred postúpením pohľadávky nebol v súlade s ustanovením § 92 ods. 8 zákona o bankách. Keďže žalobca nepreukázal splnenie zákonom stanovených podmienok pre platné postúpenie pohľadávky podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách, zmluva o postúpení pohľadávky, ktorou mal žalobca pohľadávku proti žalovanej nadobudnúť, je pre rozpor so zákonom neplatná a žalobca tak nemá aktívnu vecnú legitímáciu na vymáhanie žalovanej pohľadávky.

22. V zmysle ust. § 92 ods. 8 cit. zákona banka musí pre platné postúpenie pohľadávky splniť nasledovné podmienky:

a) musí písomne vyzvať svojho klienta, aby dlh zaplatil,

b) ak je napriek písomnej výzve klient v omeškaní viac ako 90 kalendárnych dní, čo i len s časťou dlhu, môže banka postúpiť pohľadávku uplynutím uvedených 90 dní.

Postúpenie pohľadávky banky v rozpore s uvedenými zákonnými podmienkami je absolútne neplatným právnym úkonom.

23. Súd poukazuje na skutočnosť, že síce právny predchodca žalobcu vyzval žalovanú na uhradenie sumy a taktiež oznámil žalovanej mimoriadnu splatnosť úveru, avšak uvedené zásielky žalovanej neboli doručené čo znamená, že žalovaná o vyhlásení mimoriadnej splatnosti, resp. výzve ani nebola oboznámená a žiadna klauzula zmluvy o úvere neobsahuje ustanovenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru. To znamená, že ak by žalobca chcel vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru, tak by tak mohol urobiť so súhlasom klienta tak ako to ustanovuje zákon o bankách, čo v uvedenom prípade nebolo urobené. Súd uvedený právny úkon - zosplatnenie úveru, považuje za neplatný právny úkon to znamená, že aj ďalšie postúpenia pohľadávky sú neplatné. Súd má za to, že v čase podania žaloby ani pôvodný veriteľ, ani ďalší nástupcovia nedisponovali pohľadávkou v rozsahu podanej žaloby. Súd z uvedených dôvodov žalobu zamietol v celom rozsahu.

24. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku (CSP), podľa ktorého ustanovenia platí, že o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

25. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

26. V danom prípade súd vyslovil, že žalovaná má nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v plnom rozsahu, pretože bola plne úspešná.

27. V zmysle § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania voči žalovanému rozhodne súd po právoplatnosti tohto rozhodnutia a to samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní od doručenia rozsudku na tunajšom súde. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu vyššie uvedenú, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.